

"In zijn afscheidsbrief heeft hij zich verontschuldigd"



E



Liliana Casagrande, Joos Meesters

Hasselt - Op 2 april 2015 gebeurt het ondenkbare. Steve Stevaert, ooit een van de machtigste politici van zijn generatie, stapt uit het leven. Dat hij wordt doorverwezen in een verkrachtingszaak is de druppel. "De meeste politici die ik ken, kunnen tegen tegenslagen. Steve niet."

Jos Jorissen (81) heeft thuis in Rijkhoven nog steeds de speech liggen die hij in het dialect heeft voorgelezen toen Steve Stevaert als gouverneur een bezoek bracht aan zijn geboortedorp. Vooral de anekdote helemaal in het begin blijft hangen. "Op 1 september 1964 stond ik samen met Steve op de bus te wachten", vertelt Jorissen. "Hij werd toen nog niet Steve genoemd. Hier in het dorp was hij bekend als *Robert van Trinette van Tumke*. Hij was tien jaar en ging naar het college in Bilzen, waar ook een lagere school was. Hij sprak toen al over niks anders dan de politiek en wat de premier allemaal gezegd en gedaan had."

"In die periode in Brussel heeft hij misschien boven zijn capaciteiten gespeeld. Ik denk dat hij daaraan ten onder is gegaan"

Frieda Brepoels Politica

De jonge Robert had een abonnement, Jos Jorissen moest betalen voor zijn busrit. "Hij zag me naar geld zoeken in mijn portemonnee en zei: 'Jos, dat kan toch niet? Betalen voor een bus. Dat zou toch voor niks moeten zijn. Als ik ooit premier word, garandeer ik je dat het gratis zal zijn.'"

“Steve was een zondagskind. Hij kon kletsen uitdelen, maar zelf geen kletsen incasseren”

Noël Slangen Vriend

Premier zal de kleine Stevaert niet worden, maar wel een toppoliticus die van gratis bussen zijn handelsmerk zal maken. Zestig jaar later lijkt de anekdote haast te mooi om waar te zijn. Maar Jos houdt vol dat het echt zo gegaan is. “Het is geen fabeltje, want dan had ik het nooit in mijn speech vermeld.”

Diploma

Een vlijtige student is de jonge Stevaert niet, maar ondernemingszin heeft hij des te meer. In Hasselt wordt Steve een bekend figuur wanneer hij vanaf de jaren zeventig het ene succesvolle café na het andere opent. Het zal een goede leerschool blijken. “Door zijn verleden als cafébaas wist hij goed hoe mensen in elkaar zitten”, zegt Stevaerts vriend Noël Slangen. “Hij zei bijvoorbeeld: ‘Mannen denken altijd dat zij de eerste stap zetten, maar het initiatief komt van de meisjes. De mannen hebben dat niet door.’”

“Steve was een slimme gast”, zegt Eric Donckier, voormalig politiek journalist bij Het Belang van Limburg. “Hij had geen universitair diploma. Daar koketteerde hij soms mee, maar tegelijk vond hij het ook vervelend. En als het wat minder ging, gebruikte hij het ook wel eens als argument. Dan zei hij dat hij werd tegengewerkt omdat hij geen universitair was.”

Wie zijn carrière overloopt, kan er niet naast kijken. Zo snel Stevaert als cafébaas de zaken aan elkaar rijgt, zo vaak verandert hij ook in de politiek van job. Burgemeester van Hasselt blijft hij dik drie jaar, Vlaams minister minder dan vijf jaar, partijvoorzitter goed twee jaar en gouverneur van Limburg vier jaar. In Rijkhoven kunnen ze het tempo amper bijhouden, zegt Jos Jorissen. “We hadden Steve al lang willen vieren, maar telkens als we iets klaar hadden, veranderde hij weer van werk. Was al die moeite weer voor niks geweest. Toen hij gouverneur was, hebben we ons gehaast, voordat hij weer iets anders ging doen.” *(lacht)*

Ambitieus

Was het omdat hij snel verveeld raakte? Of had hij de neiging om weg te lopen voor problemen? “Als er slecht nieuws was, kwam hij het niet zelf uitleggen. Dan liet hij het aan anderen over. Hij is ook telkens snel vertrokken als het wat minder ging”, zegt Ivo Vandekerckhove, voormalig hoofdredacteur van Het Belang van Limburg.

N-VA-politica Frieda Brepoels zit vanaf 1991 samen met Stevaert in de deputatie van de provincie Limburg. Zij ziet Stevaert later in zijn carrière veranderen, zegt ze. “Toen we hem later op tv oneliners zagen debiteren en afgeven op intellectuelen, was dat niet meer de Steve die wij kenden. In die periode in Brussel heeft hij misschien boven zijn capaciteiten gespeeld. Ik denk dat hij daaraan ten onder is gegaan. Je moet zelf beseffen wat je kan en wat niet. Hij zou veel gelukkiger zijn geweest als hij in Limburg aan politiek was blijven doen.” Aan ambitie ontbreekt het hem zeker niet. “Ook als cafébaas wilde hij al het beste en het grootste café hebben”, zegt Ivo Vandekerckhove. “Daarna is hij met datzelfde vuur in de politiek gestapt. Het is wel duidelijk dat hij in alles wat hij deed heel ambitieus was.”

Aandacht

Op 18 mei 2003 beleeft Stevaert zijn ultieme gloriemoment. Bij de federale verkiezingen kroont de kersverse sp.a-voorzitter zich tot stemmenkanon. Niemand in het land doet beter. 'Steve is god', titelt de krant *De Morgen* boven een foto van een juichende Stevaert.

De kiem voor de neergang is op dat moment al geplant, denkt zijn vriend Noël Slangen. "Een carrière is een berg die je beklimt, maar dan is er ook nog de tocht naar beneden. Als een krant je 'god' noemt, dan kan het daarna alleen maar bergaf gaan."

En dat is moeilijk voor Stevaert. Slangen: "Hij wilde veel publieke aandacht. Hij was verslaafd aan mensen, hij kon niet alleen zijn. Het liefst was hij omringd door mensen die hem bewonderden. Als hij op een terras zat met zulke mensen rond hem, was hij het gelukkigst."

Ook Jos Jorissen herinnert zich hoe Stevaert genoot van de aandacht. "We zijn een keer samen met zijn zus naar de Virga Jessefeesten geweest in Hasselt. Na honderd meter moest hij ons al laten gaan. Iedereen sprak hem aan."

Ramp

Maar in 2004 ondervindt Stevaert aan den lijve dat er een houdbaarheidsdatum staat op zijn succes. Voor het tweede jaar op rij wordt hij op *Humo's Pop Poll* uitgeroepen tot politicus van het jaar. "Maar dit keer waren er ook mensen die hem uitfloten", herinnert een collega zich, die er ook was. "Het waren er niet veel, maar ik zag wel dat hij aangedaan was. Hij was gillende schoolmeisjes gewoon. Hij was niet de politiek ingegaan om uitgefloten te worden. Hij besepte toen dat er een einde was gekomen aan zijn manier om aan politiek te doen." Stevaert verlaat een jaar later de toppolitiek om gouverneur van Limburg te worden. Wanneer die job hem niet meer bevalt, beproeft hij zijn geluk als zakenman. Zonder veel succes evenwel. De man die als politicus alles in goud kon doen veranderen, lijkt de weg kwijt.

Tot overmaat van ramp krijgen Stevaert en zijn familie in 2011 enkele rake klappen te verwerken. In maart stapt zijn enige broer Tony uit het leven. In augustus sterft ook zijn vader Jean. Vrienden zeggen dat Steve de rest van zijn leven gebukt zal gaan onder het verlies.

Callgirl

Rond die tijd zwelt ook de geruchtenmolen aan over Stevaerts omgang met vrouwen. Eerst dient hij zelf klacht in bij het gerecht omdat hij gechanteerd wordt door een Marokkaanse callgirl die ermee dreigt een sekstape te verspreiden waarop Stevaert te zien is. Tot een rechtszaak komt het niet. Stevaert trekt zich steeds meer terug uit het openbare leven en wordt stilaan een schim van de populaire politicus die hij ooit was. Als hij nog eens opduikt op een evenement, is hij niet meer het middelpunt van de aandacht, maar blijft hij in de luwte. Zijn vrouw Marleen, met wie hij in 2006 in stilte getrouwd is, blijft hem wel steunen.

Voor Stevaert is het moeilijk te verkroppen. "De meeste politici die ik ken, kunnen tegen tegenslagen. Dat kon Steve niet. Hij was een zondagskind. Hij kon kletsen uitdelen, maar zelf geen kletsen incasseren", zegt Slangen.

“Na zijn gouverneurschap was Steve uit beeld voor ons”, herinnert Eric Donckier zich. “Vroeger zag je hem nog wel eens met de fiets rondrijden in Hasselt, maar plots was hij nauwelijks nog te zien.” Zelfs met zijn vrienden heeft Stevaert het niet over de donkere wolken die boven zijn hoofd hangen. “De dag voor zijn dood heb ik nog met hem gesproken. Hij zat vol plannen voor de 1 mei-viering van de socialisten”, zegt Slangen.

Zoektocht

Maar dan komt de klap die Stevaert finaal tegen het canvas mept. Op 2 april 2015 publiceert de krant De Tijd het bericht dat hij voor de rechter moet komen na een mogelijke verkrachtingszaak uit 2010. Diezelfde ochtend wordt zijn fiets gevonden aan het Albertkanaal in Hasselt. Na een zoektocht van zes uur wordt het levenloze lichaam van de 60-jarige oud-gouverneur uit het water gehaald.

De weduwe en de zus van Steve Stevaert wilden niet ingaan op onze vraag om een interview. In een schriftelijke mededeling zeggen ze dat ze de wanhoopsdaad niet hadden zien aankomen. “Die bewuste dag begon zoals altijd en zonder aanwijzing voor wat nadien zou gebeuren. Achteraf konden we zijn beslissing begrijpen, omdat hij erg was aangeslagen door de media-aandacht na de beschuldiging van verkrachting. In zijn afscheidsbrief heeft hij duidelijk aangegeven daarmee niet te kunnen leven. Hij heeft zich tegenover Marleen en de familie verontschuldigd voor zijn beslissing.”

Jos Jorissen wordt er nog steeds emotioneel van als hij terugdenkt aan het tragische einde van Stevaert. “Ik vind het verschrikkelijk hoe het is moeten aflopen. Ik ben hem nog een kruisje gaan geven in Hasselt. Zoveel volk dat daar stond aan te schuiven.”

Herinneringen

De schandalen aan het einde van zijn leven hebben in zijn geboortedorp de herinnering aan Stevaert nauwelijks bezoedeld. “Als iemand van jouw dorp gouverneur wordt, dan ben je daar toch fier op? Ik heb hier nooit iemand kwaad over hem horen spreken. Hij blijft onze dorpsheld, iemand die van niks iets geworden is”, zegt Jorissen. Volgens politiek journalist Eric Donckier staat het politieke talent van Stevaert nog steeds buiten kijf. “Je hebt van die uitzonderlijke politici die zo goed zijn dat ze in hun eentje hun partij groot maken en verkiezingen laten winnen. Denk dan aan Verhofstadt, Tindemans of De Wever. In die categorie hoort Stevaert ook thuis. Ik vind hem nog altijd een hele slimme en snelle politicus.”

Stevaerts weduwe en zus benadrukken in de mededeling dat zij en hun familie “zeer goede en aangename herinneringen behouden aan Steve. Als een lieve man, als iemand die altijd bereid was om te helpen en advies te geven, ook wanneer dat nodig was in familieverband. We koesteren mooie herinneringen aan hem.”